

Dato
02-02-2015

Aftale om reform af refusionssystemet og tilpasninger i udligningssystemet

Regeringen (Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre) og Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har den 18. juni 2014 indgået forlig om reform af beskæftigelsesindsatsen.

Som led i den samlede beskæftigelsesreform indgår, at forligspartierne er enige om med virkning fra 1. januar 2016 at gennemføre den af regeringen foreslåede refusionsomlægning, som skal understøtte en effektiv beskæftigelsesindsats.

Det indgår samtidig, at forligskredsen er enig om, at omlægningen skal gennemføres samtidig med tilpasninger i det kommunale tilskuds- og udligningssystem, som imødegår de byrdefordelingsmæssige forskydninger som følger af refusionsomlægningen.

Forligskredsen har drøftet de konkrete elementer i en refusionsomlægning samt håndteringen af de byrdefordelingsmæssige forskydninger ved tilpasninger i det kommunale tilskud- og udligningssystem.

Et nyt refusionssystem

Den statslige refusion består i dag af et kompliceret regelsæt, hvor refusionsprocenten bl.a. varierer efter ydelsestype og den aktive indsats, som borgeren deltager i. Det kan tage fokus fra at tilrettelægge den indsats, der virker bedst.

Partierne er enige om en refusionsomlægning, der indebærer et mere enkelt og gennemskueligt system, hvor refusionssatserne for den statslige refusion af kommunernes forsørgelsesudgifter i udgangspunktet er ens på tværs af ydelser, og hvor refusionsindsatsen aftrappes over tid.

En omlægning af den statslige refusion af kommunernes forsørgelsesudgifter er et centralt element i at styrke et kommunalt fokus på resultater. Omlægningen indebærer samtidig, at en mindre andel af kommunernes udgifter kompenseres direkte gennem refusion og en større andel gennem generelle tilskud efter objektive kriterier. Det sikrer et større økonomisk incitament hos den enkelte kommune til at forebygge langvarig offentlig forsørgelse og at gennemføre en effektiv indsats. Omlægningen skal således understøtte, at kommunerne i højere grad tilbyder ledige den indsats, som hjælper den enkelte tættere på arbejdsmarkedet og i job fremfor en indsats baseret på den højeste refusionsprocent.

Der er enighed om at gennemføre en refusionsomlægning, der indebærer, at:

- Refusionssatserne for den statslige refusion af kommunernes forsørgelsesudgifter er i udgangspunktet ens på tværs af ydelser. Refusionssatsen aftrappes over tid fra 80 pct. de første 4 uger, 40 pct. fra uge 5-26, 30 pct. fra uge 27-52 og 20 pct. fra efter uge 52.
- Refusionstælleren nulstilles efter 1 års sammenlagt ny selvforsørgelse (ordinær udstøttet beskæftigelse samt perioder uden offentlig forsørgelse), inden for en referenceperiode på 3 år.
- Borgere, som befinder sig på offentlig forsørgelse d. 1. januar 2016, indgår i den nye model på den refusionssats, der svarer til deres anciennitet i systemet fra 1. juli 2014. Dog ikke personer, som allerede er tilkendt førtidspension eller fleksjob forud for 1. juli 2014 svarende til tidspunktet for indgåelsen af aftale om forlig om en ny beskæftigelsesindsats. Disse personer vil fortsætte på de eksisterende refusionssatser frem til en eventuel revisitering.
- Det etableres et særskilt tilskud til kommunerne for at understøtte fortsat oprettelse af fleksjob pr. 1. januar 2016, og reglen om mellemkommunal refusion skærpes fra tidspunktet for indgåelse af aftale om refusionsomlægning.

Refusionssystemet skal fortsat understøtte, at udsatte grupper får en indsats, der bringer dem tættere på arbejdsmarkedet og ordinær uddannelse. Partierne er derfor enige om at følge udviklingen i hhv. aktiveringsomfang og overgang til beskæftigelse, herunder for mere udsatte grupper, efter refusionsomlægningens ikrafttrædelse. En evt. u hensigtsmæssig udvikling kan tages op i forligskredsen med henblik på evt. supplerende initiativer.

Refusionsomlægningen indebærer en omfattende administrativ omlægning af det nuværende system. Det vil bl.a. være kompliceret og tidskrævende at udvikle den fornødne it-understøttelse. Den konkrete understøttelse og implementering vil derfor blive drøftet med KL. Aftalekredsen vil på et senere tidspunkt få en status for den præcise indfasning af refusionsomlægningen blandt andet med afsæt i drøftelserne med KL.

Der er enighed om, at aftalepartierne efter lovforslagernes vedtagelse regelmæssigt orienteres om aftalens gennemførelse, herunder om arbejdet i Finansieringsudvalget, it-understøttelse mv.

Det nærmere indhold af refusionsomlægningen, herunder afgrænsningen af omfattede ydelser er beskrevet i bilag 1.

Tilpasninger i det kommunale tilskuds- og udligningssystem

Der er enighed om, at refusionsomlægningen ikke skal indebære utilsigtede byrdefordelingsmæssige virkninger for kommunerne. Derfor skal omlægningen ses i sammenhæng med en samlet plan for tilpasninger i det kommunale tilskuds- og udligningssystem på kort og på længere sigt.

Der er enighed om følgende plan for tilpasninger i det kommunale tilskuds- og udligningssystem på kort og på længere sigt:

- For det *første* gennemføres med virkning fra 1. januar 2016 en initial tilpasning af udligningssystemet med et øget udligningsniveau, som bl.a. vil virke til gavn for yderkommuner. Det sker ved, at udligningsniveauet i landsudligningen øges, mens grænserne for hhv. overudligningsordningen og ordningen for kommuner med højt strukturelt underskud tilpasses.

- For det *andet* etableres en midlertidig kompensationsordning, som begrænser kommunernes tab og gevinster til 0,1 procent af beskatningsgrundlaget i 2016 og 0,2 procent i 2017 samt et loft, som yderligere begrænser de absolutte gevinster og tab til 10 mio. kr. i 2016 og 20 mio. kr. i 2017. Midlerne, som opsamles fra den yderligere begrænsning af tab og gevinster ud over loftet i den midlertidige kompensationsordning, reserveres til særtilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner, hvor refusionsomlægningen kan indebære en belastning på disse kommuners økonomiske situation.
- For det *tredje* igangsættes et arbejde i Finansieringsudvalget med henblik på en permanent tilpasning af det kommunale tilskuds- og udligningssystem, som vil kunne træde i kraft pr. 1. januar 2018. Partierne er enige om at medvirke til at gennemføre udligningsændringer, så der ikke sker utilsigtede forskydninger i kommunernes økonomi som følge af reformen, således at disse kan træde i kraft fra 2018, jf. bilag 3.

Det nærmere indhold af tilpasningerne i det kommunale tilskuds- og udligningssystem er beskrevet i bilag 2.